

הכל תלוי במזל?

ללא מצווה ייחודית, מהתורה נעדר תאריך קבוע בעבורו, ואנו לא משתמשים בשמות שמוזכרים בתורה [?] חג השבועות

היכן המצווה?

ישנו ביטוי ידוע מספר הזוהר (במדבר קל"ד): "הכל תלוי במזל אפילו ספר תורה שבהיכל". לכל דבר צריכים מזל. ישנם ספרי תורה שיש להם מזל והבעל-קורא אוהב לקרוא את פרשת השבוע מתוכם דוקא ולכן משתמשים בהם תמיד, ולעומתם ישנם ספרי-תורה שעומדים בארון הקודש ורק לעתים נדירות [?] כאשר צריך לקרוא מתוך ספר תורה שני [?] אזי קוראים בהם.

כך גם לגבי התפילות שאנו מתפללים. יש תפילות שהתמזל מזלן ומתפללים אותן בכוונה גדולה, ולעומתן ישנן תפילות שבקושי ממלמלים אותן [?]

ישנה אמרה מפורסמת שתפילת "עלינו לשבח" התלוננה לפני הקב"ה מדוע היא נקבעה לסוף התפילה כאשר רוב האנשים כבר אינם נמצאים בבית הכנסת, ואפילו אלו שנמצאים כבר עומדים מאחורה ומקפלים את הטליתות ומשוחחים, ואפילו אלו שכן אומרים "עלינו" אומרים זאת במהירות. לפיכך הקב"ה 'שילם' לתפילה זו שהיא נאמרת בר"ה וביום הכיפורים באמצע תפילת מוסף עם מנגינה מיוחדת עם כל השטרעם.

אנו עומדים בין שני חגים פסח [?] ושבועות, וגם בזה אנחנו נוכחים לראות שיש חגים שהיה להם יותר מזל ולעומתם חגים שהיה להם פחות מזל.

כל חג מתאפיין במצווה שלו. חג הסוכות מתאפיין בישיבה בסוכה ובנטילת ד' מינים. פסח [?] מצות. יום הכיפורים [?] צום. ואפילו חנוכה ופורים שהם מדרבנן מתאפיינים במצוות מיוחדות שיש לקיימן, הדלקת נרות בחנוכה וארבע מצוות בפורים.

רק חג אחד אינו מתייחד בשום מצוה, זהו חג השבועות. הרבי מביא (בהתוועדות יום ב' דחה"ש תשמ"ג עמ' 1551) בשם הרה"ק רלוי"צ מבארדיטשוב מדוע חג השבועות נקרא בשם עצרת, "בכל החגים יש בהם שני מיני עבודות להבורא ב"ה, הא' עשיית המצוה השייך לחג פלוני . . והב' איסור עשיית מלאכה, ובחג השבועות אינו כן רק מצוה אחת, דהיינו שאנו נעצרין מעשיית מלאכה, ועל זה נקרא בשם עצרת".

זה שאנו אוכלים מאכלי חלב וערים כל הלילה ולומדים תורה זהו מנהג ולא מצווה. וא"כ נשאלת השאלה מדוע איתרע מזלו של חג שבועות שאין בו שום מצוה מיוחדת, וכתוצאה מזה זהו החג שנחגג הכי פחות והוא פחות פופולרי בימינו.

בנוסף לכך: לכל חג נקבע תאריך מדויק (פסח [?] בחודש הראשון בארבעה עשר לחודש; ר"ה [?] בחודש השביעי באחד לחודש, יוכ"פ [?] אך בעשור לחודש השביעי). אולם לגבי חג השבועות לא נכתב בתורה במפורש אימתי הוא חל, אלא יש לספור חמישים יום מחג הפסח.

יתרה מזו, כאשר מעיינים בתורה מגלים לכאורה דבר תמוה; בתורה, שבועות לא נקרא בשם "חג השבועות" ובודאי לא בשם "זמן מתן תורתנו" שבו אנו משתמשים בתפילה אלא בשם "חג הביכורים". נשאלת אפוא השאלה מדוע התורה לא מקדישה כמה מילים ל"זמן מתן תורתנו" וכי אין ליום מתן תורה חשיבות מספקת?

על פי דרישת הקהל

ישנו חג נוסף שקשור עם התורה [?] שמחת תורה. בחג זה מסיימים לקרוא את כל התורה ומיד מתחילים שוב מההתחלה. וגם כאן אנו מוצאים תופעה דומה, לא רק שהמושג של שמחת תורה אינו מופיע בתורה, הוא לא מופיע גם בתלמוד, אלא הוא מנהג ישראל בלבד, ודווקא בחג הזה יש שמחה גדולה יותר מאשר בשמחה של חג הסוכות שהיא מצוה מהתורה!

וי"ל בדא"פ: הקב"ה נתן לנו את התורה וצווה אותנו לקיים את כל

מצוותיה, אבל הוא אינו יכול לצוות אותנו שנשמח בה. השמחה עם התורה וכן אהבתנו לתורה [?] אינה תלויה בציווי שנחת מלמעלה, אלא תלויה בנו, בהרגשת האדם עצמו.

אם אדם קונה לבנו מתנה, הוא אינו יכול להכריח אותו לשמוח עם המתנה הזאת, שכן אם המתנה אהובה עליו, הוא ישמח ללא ציווי, ואם היא אינה אהובה [?] לא יועילו הציוויים. כך גם אדם לא יכול לתבוע מילדיו שיערכו לו מסיבת יום הולדת "בהפתעה", שהרי זה אבסורדי; במידה שהילדים אוהבים את אביהם הם יעשו זאת מעצמם, ואם לא [?] הרי שיעשו זאת כמי שכפאו שד, וכלשון הידוע "אי אפשר לצוות על אהבה".

כך גם שמחת תורה הוא חג שצריך לבוא "מלמטה", מבני ישראל עצמם. אי אפשר להנחית מלמעלה ציווי שחייבים לשמוח עם התורה, אבוי לנו אם השמחה בתורה תהיה עפ"י הציווי בלבד ולא בגלל שאנחנו באמת שמחים בתורה.

וכך גם לגבי חג השבועות. החג עצמו מדאורייתא, הוא חג הביכורים. אבל החלק שבו אנו חוגגים את זמן מתן תורתנו [?] זהו דבר שהתחדש על ידי עם ישראל, שכן זהו דבר שבא מתוכנו באופן ספונטני וטבעי.

החג שלנו

יהודי שידוע שהתורה היא חייו, כמו שרבי יוסף אמר "אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא" (שלמדתי תורה ונתרוממתי הרי אנשים הרבה בשוק ששם יוסף ומה ביני לבנים [?] רש"י פסחים סח, ב). זה צריך לעורר אצלו התרוממות הרוח והתלהבות עצומה עד כדי כך שהוא לא נרדם בלילה שלפני מ"ת. וזהו הטעם הפנימי מדוע נוהגים להיות ערים בלילה, כי לפני מ"ת "ניט מ'זויל שלאפען ניט מ'קען שלאפען".

מהי ההוראה מכל זה עבורנו [?] את התורה עצמה אנו יכולים להנחיל לילדינו באמצעות המורים בהיברו סקול, או שהם יכולים גם ללמוד בעצמם באמצעות האינטרנט, ישנם דרכים ואמצעים רבים. אבל את

השמחה שבאה ביחד עם התורה וההתלהבות בקיום כל מצווה [?] זהו דבר שרק ההורים יכולים לתת.

אינפורמציה אפשר להשיג בכל מקום, אבל את ההתלהבות ואת החיות לפני החגים אפשר לקבל רק מהבית. על זה הקב"ה לא יכול לצוות מלמעלה, את זה רק אנחנו יכולים לפעול מתוכנו ומפנימיותנו.